

Jaarverslag 2016

40 jaar erkenning aan slachtoffers

Het jaar 2016 stond in het teken van 40 jaar erkenning door het Schadefonds aan slachtoffers en de doorlopende zoektocht om de dienstverlening aan slachtoffers – samen met onze ketenpartners en andere professionals – te verbeteren.

Voorwoord van de directeur en de voorzitter van de Commissie

2016 was een dynamisch jaar voor het Schadefonds. Naast verbreding van de groep slachtoffers met nabestaanden van dood door schulddelicten, bleven we actief zoeken naar de slachtoffers, die ons nog niet weten te vinden. Wij zijn blij dat we weer meer mensen hebben weten te bereiken.

Voor de organisatie speelden vooral de viering van ons veertig jarig bestaan en de verhuizing van het Schadefonds van Rijswijk naar Den Haag. In het jaarverslag geven we nadere toelichting op de cijfers en de trajecten die liepen in 2016. Wij zijn trots op wat een relatief kleine organisatie allemaal kan presteren.

Monique de Groot, directeur-secretaris

Ludo Goossens, voorzitter Commissie Schadefonds Geweldsmisdrijven

Beleidswijzigingen

In 2016 is de doelgroep van het Schadefonds uitgebreid. Door een wijziging van de Wet schadefonds geweldsmisdrijven kunnen vanaf 1 juli 2016 nabestaanden van slachtoffers van dood door schulddelicten in het verkeer en algemene dood door schulddelicten in aanmerking komen voor een financiële tegemoetkoming uit het Schadefonds. Daarnaast is in de Wet schadefonds geweldsmisdrijven de indieningstermijn voor het aanvragen van een financiële tegemoetkoming verlengd van drie naar tien jaar na datum van het misdrijf of

Commissie

Personele mutaties 2016:

Reguliere commissie:

O.P.G. Vos benoemd per 01-02-2016

Statuut:

prof.mr. A.J. Akkermans afgetreden per 01-09-2016

Rol Commissie

De Commissie Schadefonds Geweldsmisdrijven bestaat uit onafhankelijke, door de minister van Veiligheid en Justitie benoemde leden. Deze onafhankelijke Commissie stelt het beleid voor de uitkeringen van het Schadefonds vast. Juridisch behandelaars van het Schadefonds nemen namens de commissie de beslissing over een uitkering. Tekent een slachtoffer bezwaar aan tegen deze beslissing, dan oordeelt de Commissie zelf over het bezwaarschrift. De Commissie houdt hoorzittingen in bezwaarzaken en komt maandelijks bijeen om bezwaren van slachtoffers te behandelen en om ontwikkelingen en wijzigingen in beleid te bespreken.

Dood door schuld

De Commissie heeft veel over het beleid rond de dood door schuld zaken gesproken, een doelgroep die per 1 juli aan de reikwijdte van het Schadefonds werd toegevoegd naast de opzettelijke gepleegde geweldsmisdrijven. Op basis van een expertmeeting met verschillende experts op het gebied van schuld delicten, werd een eerste voorstel voor het "dood door schuld beleid" opgesteld. De Commissie heeft vervolgens in verschillende vergaderingen de hoofdlijnen en ook diverse details van het nieuwe beleid besproken. Ook is advies gevraagd aan ketenpartners. Voor een traject als dit is de meerwaarde van de multidisciplinaire, onafhankelijke Commissie duidelijk: ieder commissielid brengt eigen inzichten en expertise in en benadert de discussie vanuit een eigen invalshoek. Met als resultaat een goed doordacht beleid, waar het Schadefonds sinds 1 juli 2016 op een goede manier mee heeft kunnen werken.

40 jarig jubileum en congres

In 2016 bestond het [Schadefonds 40 jaar](#). Sinds de oprichting in 1976 hebben ruim 125.000 slachtoffers en nabestaanden een aanvraag ingediend voor een financiële tegemoetkoming. Het robijnen jubileum is niet ongemerkt voorbij gegaan. De organisatie greep diverse momenten aan om het Schadefonds onder de aandacht te brengen. Ook introduceerde het Schadefonds in april een frisse.

Jubileumcongres

Op 6 oktober organiseerde het Schadefonds Geweldsmisdrijven ter gelegenheid van het 40 jarige bestaan een congres met als thema "Jeugdige slachtoffers en slachtoffers van huiselijk geweld". Ongeveer honderd bestuurders, beleidsmedewerkers, advocaten en hulpverleners kwamen bijeen om met elkaar van gedachten te wisselen hoe het Schadefonds de dienstverlening aan deze specifieke doelgroep kan verbeteren. Ook kon er meegedacht worden over de toekomst van het Schadefonds. Het was een geslaagd congres met een positieve sfeer en veel bruikbare opbrengsten.

Samenwerking met organisaties op terrein van jeugdbescherming en huiselijk geweld

In 2016 heeft het Schadefonds samengewerkt met organisaties op het terrein van jeugdbescherming en huiselijk geweld. Samen met deze organisaties heeft het Schadefonds verkend hoe zij dienstverlening aan jeugdige slachtoffers en slachtoffers van huiselijk geweld kan verbeteren.

Pilots

Het [jubileumcongres 'Jeugdige slachtoffers en slachtoffers van huiselijk geweld'](#) had concrete maatregelen en suggesties opgeleverd om mee aan de slag te gaan. Daarnaast was het Schadefonds gestart met het voorbereiden van twee pilots. De eerste pilot is met de Blijf Groep Amsterdam en gericht op slachtoffers van huiselijk geweld. Deze pilot is eind 2016 gestart. De tweede pilot is met Jeugdbescherming West en Veilig Thuis en gericht op jeugdige slachtoffers die een voogd toegewezen hebben gekregen. Deze pilot is begin 2017 gestart. Bij beide pilots is Slachtofferhulp Nederland nauw betrokken. Het doel van de pilots is om de samenwerking en aanvraagprocedure te optimaliseren zodat hulpverleners bij kansrijke situaties jeugdige slachtoffers en slachtoffers van huiselijk geweld kunnen

doorverwijzen naar het Schadefonds. Een financiële tegemoetkoming en de erkenning kunnen de slachtoffers helpen bij hun herstel.

Voor de betrokken hulpverleners bij de pilots heeft het Schadefonds informatiemateriaal uitgewerkt. Hierin is aangesloten bij de 'taal' van de hulpverlening en er zijn verschillende voorbeelden opgenomen. Door de voorbeelden krijgen de hulpverleners een beter beeld in welke situaties het Schadefonds iets kan betekenen, en wanneer niet. Ook is opgenomen welke informatie het Schadefonds nodig heeft om een beslissing te kunnen nemen. De hulpverleners kunnen medewerkers van Slachtofferhulp Nederland om advies vragen of het zinvol is een aanvraag in te dienen. Slachtofferhulp Nederland geeft ook advies over de mee te sturen stukken en kan – indien gewenst – ook de aanvraag overnemen van de hulpverlener.

Participatiewet

Veel cliënten van de Blijf Groep ontvangen een bijstandsuitkering. Een knelpunt bij slachtoffers van huiselijk geweld is dat gemeenten soms de tegemoetkoming van het Schadefonds inhouden op de bijstandsuitkering. Het Schadefonds vindt dat een uitkering uit het Schadefonds niet mag worden verrekend met de bijstandsuitkering. De uitkering uit het Schadefonds is namelijk een tegemoetkoming in geleden schade. Voor zover de uitkering betrekking heeft op financiële schade komt de bijstandsgerechtigde nooit in een betere financiële positie dan voor het geweldsmisdrijf. Het gaat hooguit om herstel van de oude (financiële) toestand. Gemeenten hebben echter de bevoegdheid om toch te verrekenen. Uit ervaring is gebleken dat gemeenten hier verschillend mee omgaan.

Daarom heeft het Schadefonds in 2016 overleg gehad met het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Het overleg heeft geleid tot een tekst in een Verzamelbrief aan de gemeenten. In de brief van 29 december 2016 heeft de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid toegelicht dat de Participatiewet de gemeente expliciet de mogelijkheid biedt om per individueel geval te beoordelen of en zo ja, in welke mate de tegemoetkoming wordt meegenomen in de middelentoets van de bijstand. Het betreft bij uitstek dus een zaak van individueel maatwerk. Het Schadefonds hoopt dat hierdoor gemeenten minder vaak de uitkering uit het Schadefonds verrekenen met de bijstandsuitkering

Digitalisering

De eerste stap is gezet voor het digitaal indienen van een aanvraag door slachtoffers en voor het digitaal volgen van de behandeling van een aanvraag. Ook doet het Schadefonds mee in de ontwikkeling van een ketenbreed slachtofferportaal.

Digitaal aanvragen

In 2016 is het Schadefonds een pilot gestart met het digitaal indienen van een aanvraag. Slachtoffers konden, onder begeleiding van een medewerker van Slachtofferhulp Nederland, met hun DigiD inloggen in het digitale formulier. Vervolgens kon het formulier volledig digitaal ingevuld en bijlagen bijgevoegd worden, waarna de aanvraag ingediend werd. Dit digitale aanvragen vindt plaats in een beveiligde omgeving, zodat medische en strafrechtelijke gegevens van het slachtoffer goed beschermd zijn. De aanvraag komt na het indienen direct in het systeem van het Schadefonds, zodat enkele administratieve handelingen niet nodig zijn. Dit levert tijdswinst op, waardoor een aanvrager sneller de beslissing kan ontvangen. Het formulier is een zogenaamd intelligent formulier, waardoor vragen die niet van toepassing zijn, niet verschijnen. De ervaringen met het digitale formulier waren positief. Tegelijkertijd was de techniek nog niet goed. Daarom zijn technische verbeteringen doorgevoerd. Het Schadefonds start in 2017 een nieuwe pilot.

Digitaal volgen van de aanvraag

Aanvragers vinden het vaak prettig om te weten hoe het met de behandeling van hun aanvraag staat. Zij kunnen telefonisch de stand van zaken opvragen. In het digitale klantportaal wordt het mogelijk om ook digitaal de stand van zaken te zien. Dat is, net als bij het digitale aanvraagformulier, in een beveiligde omgeving zodat de gegevens van het slachtoffer goed beschermd blijven. Het digitaal volgen van de aanvraag is in 2016 ontwikkeld, maar nog niet getest. Dit gebeurt in 2017.

Aansluiten bij ketenbreed slachtofferportaal

In 2016 heeft het ministerie van Veiligheid en Justitie een proeftuin mogelijk gemaakt van een ketenbreed digitaal slachtofferportaal, waarin informatie beschikbaar is van politie, Openbaar Ministerie, Slachtofferhulp Nederland, CJIB en het Schadefonds Geweldsmisdrijven. Slachtoffers kunnen aan de hand van een tijdlijn zien wat er allemaal gebeurd is en kunnen informatie, algemeen en specifiek over hun zaak, opzoeken. De proeftuin was geslaagd; het slachtofferportaal gaf slachtoffers op een makkelijke en inzichtelijke manier informatie die zij graag wensen. Het ministerie gaat nu onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor een vervolg van de ontwikkeling van een ketenbreed digitaal

slachtofferportaal. Het Schadefonds werkt graag mee aan het digitaal beschikbaar stellen van informatie voor slachtoffers over hun zaak.

Bedrijfsvoering

Ook op het terrein van bedrijfsvoering was 2016 een dynamisch jaar. Veel aandacht is uitgegaan naar de verhuizing van Rijswijk naar het nieuwe kantoor in Den Haag. Sinds april is het Schadefonds gehuisvest aan de Kneuterdijk 1. Het Schadefonds deelt het pand met de Raad voor de rechtspraak. Op 24 mei is het nieuwe kantoor officieel geopend door de toenmalig minister van Veiligheid en Justitie, Ard van der Steur. In aanwezigheid van samenwerkingspartners markeerde de minister dit moment door het onthullen van een plaquette.

In 2016 is ook de [ISO certificering](#) van het Schadefonds verlengd. Dit betekent dat het Schadefonds weer heeft aangetoond dat zij een niveau van kwaliteitsmanagement voert, waarbij klantgerichtheid centraal staat. Dit is effectief vertaald naar de processen en inrichting van de organisatie.

Personeel

In 2016 waren ruim 80 medewerkers in dienst bij het Schadefonds. Het merendeel heeft een voltijd dienstverband; het aantal fte is ruim 70. Driekwart van de medewerkers is vrouw (75%), de gemiddelde leeftijd is 36,4 jaar en het gemiddeld aantal dienstjaren bij de Rijksoverheid is 6,7.

In 2016 hebben 13 medewerkers de organisatie verlaten en net zoveel nieuwe medewerkers zijn in dienst getreden. Twee medewerkers zijn intern doorgestroomd naar een andere functie.

Bezetting, gemiddelde over 2016

Totale bezetting (fte): 70,53

Bezetting in aantallen (inclusief externe medewerkers): 80,75

Mobiliteit

Uitstroom (aantal): 13

Instroom (aantal): 13

Doorstroom (aantal): 2

Korte vooruitblik 2017

Ook in 2017 blijven we werken aan het beter bereiken van de mensen die bij ons terecht kunnen. Wij richten ons dit jaar vooral op de huisartsen en zijn benieuwd naar de ervaringen in de pilots die we samen met Blijf Groep Amsterdam en Jeugdbescherming West doen voor slachtoffers van huiselijk geweld en jeugdige slachtoffers. De voorbereiding van de invoering van het wetsvoorstel Affectieschade zal plaatsvinden. Op internationaal terrein zullen we de samenwerking met andere schadefonds in Europa verbeteren en bereiden we ons voor op ondersteuning van slachtoffers, mocht zich in Nederland een terroristische aanslag voordoen. Tot slot bereidt het Schadefonds zich voor op uitbereiding van de werkzaamheden naar de openbare lichamen Bonaire, St. Eustatius en Saba (BES).